

číslo 30
August / September 2009

Editoriál

Keď som prvýkrát navštívila Holandsko, najväčší dojem na mňa, popri van Goghových obrazoch a tolerantných obyvateľoch, urobilo mesto Haag. Mesto bolo iné ako ostatné hlavné mestá a chvíľu mi trvalo, kým som zistila prečo. Haag bol pohodovo tichý, pokojný a dalo sa v ňom normálne dýchať...

Neviem, či ste si všimli, ale mestá šumia, trúbia a poväčšine „hlučia“. Dôvod na pocit pohody bol jednoduchý – v holandských mestách tvorí podiel cyklistiky na doprave až 30 %.

V slovenských mestách je cyklistov pomenej a ani sa niet čomu čudovať. Autá sú totiž na našich cestách preferovaný „cestný druh“ napriek tomu, že nie sú najefektívnejším spôsobom dopravy. O ich vplyve na prostredie a vzduch, ktorý dýchame, ani nehovorím. V mestskom prostredí je hlavnou príčinou znečistenia ovzdušia cestná premávka, ktorá sa podieľa na znečistenom ovzduší 64 %. V 40 % zodpovedá za emisie prachových častíc, pričom najvyššie hodnoty prachových častíc boli namerané

obsah:

str. 4	letná univerzita ZP
str. 4 - 5	EÚ týždeň mobility
str. 6 - 7	carsharing
str. 8 - 9	eko-driving
str. 10 - 11	portál zodpovedného podnikania

ISSN 1336-9458

v uliciach s vysokou dopravnou hustotou. Aj v prípade NO_x (kyslíčnikov dusíka) je 70 % emisií produkovaných dopravou. Dôvodom prekročovania limitov koncentrácie O₃ (prízemného ozónu) je tiež doprava (20 %). Na emisiách CO₂, participuje doprava 33 %. Pritom látky znečisťujúce ovzdušie majú podiel na vyššej úmrtnosti obyvateľstva, na zvýšení počtu ochorení dýchacej sústavy a ochorení srdca. Za posledných dvadsať rokov sa zdvojnásobil počet pacientov trpiacich na astmu a až okolo 370 tisíc Európanov zomiera každoročne v dôsledku znečisteného ovzdušia. Stredná dĺžka života Európanov sa znížila v priemere o 9 mesiacov.

Zlepšenie kvality klímy miest a ovzdušia teda určite nedosiahneme bez zmien v cestnej doprave. Nové rozdelenie cestného priestoru neznamena skomplikovať život vodičom áut, ale zlepšiť možnosti mobility a kvalitu života v meste pre

všetkých. Ziaľ, zväčšovanie cestného priestoru pre autá nie je odpoveďou na existujúce dopravné problémy. Naopak – trvalo udržateľným účinným riešením je zníženie cestnej kapacity pre autá, čo umožní všetkým obyvateľom žiť zdravším životným štýlom bez zníženia mobility osôb. Prípadové štúdie z celého sveta svedčia o tom, že je možné znížiť kapacitu, ktorú majú autá k dispozícii, bez zvýšenia dopravných zápch v okolitých uliciach.

Je tu čas jesene, čas podujatia týždňa mobility, kedy môžu mestá prijať opatrenia na „zrovnoprávnenie“ spôsobov dopravy a klásť väčší dôraz na také riadenie dopravy, ktoré by umožnilo ozdraviť klímu a obnoviť príťažlivé verejné priestory v našich mestách. Môžeme sa k nim pripojiť aj my, prehodnotiť nevyhnutnosť používania áut v mestských oblastiach a využívať alternatívne spôsoby dopravy.

Beata Hlavčáková

prípravu
a vydávanie
podporujú

SKANSKA

VÚB BANKA

Člen skupiny
e-on

editor

Michal Kišša
michal.kissa@nadaciapontis.sk

redakčná rada

Janka Ružická
Lenka Surotchak
Beata Hlavčáková

grafika, dtp a tlač

Alius, chránená dielňa
Kukučínova 5, 971 01 Prievidza
www.alius.sk, alius@alius.sk

vydáva

Nadácia Pontis
Grösslingová 59, 811 09 Bratislava
www.nadaciapontis.sk
pontis@nadaciapontis.sk

tlačené na recyklovanom papieri

Naše mesto – naša klíma

je ústrednou témou Európskeho týždňa mobility (ETM) 2009. Týždeň mobility podporujú aj členovia BLF. Viacero firiem pripravilo interné kampane s cieľom zvýšiť povedomie zamestnancov o vplyve dopravy na životné prostredie.

Orange Slovensko, a. s.

Po troch úspešných ročníkoch spoločnosť pripravuje štvrtý ročník. Veľký ohlas u zamestnancov v priebehu predošlých ročníkov mala aplikácia car sharing na intranete, spolupráca s neziskovými organizáciami (Bicyba, Cyklo Poľana Detva), ako aj komunikačná kampaň (veľkorozmerné letáky na výťahoch, článok v časopise O nás, súťaže). Ročník 2009 bude vyvrcholením internej „zelenej“ kampane Green Gestures, ktorá intenzívne prebieha počas celého roka.

T-Mobile Slovensko, a.s.

Spoločnosť pre svojich zamestnancov okrem obľúbenej aplikácie na zdieľanie áut pripravila súťaž o atraktívne ceny na podporenie využívania ekologických spôsobov dopravy do zamestnania a tzv. uhlíkovú kalkulačku, prostredníctvom ktorej si môžu vypočítať svoju vlastnú uhlíkovú stopu. V rámci internej kampane firma ponúkne aj základné tipy a rady, akým spôsobom znižovať energie vo firme ako aj v domácnostiach.

T-Mobile uviedol na trh špeciálny telefón

Spoločnosť T-Mobile pravidelne školí predajcov v komunikácii v posunkovom jazyku. Od augusta prináša nepočujúcim občanom špeciálny paušál, ktorý obsahuje 500 SMS správ a 20 minút na volania. Voľné minúty môže nepočujúci využiť napríklad v prípade núdze, keď telefón poskytne počujúcej osobe. Koncom júla spoločnosť uviedla na trh aj prvý prístroj určený pre nepočujúcich, zrakovo postihnutých, seniorov, či najmladších používateľov, ktorý môže zachrániť život a obsahuje iba najnutnejšie funkcie.

členovia BLF

Konto Orange sa mení na Nadáciu Orange

Aktivity firemného neinvestičného fondu Konto Orange s účinnosťou od 13. augusta 2009 preberá Nadácia Orange. Dôvodom tejto zmeny je začlenenie do medzinárodnej skupiny firemných nadácií Orange Foundation, čo prinesie nielen nové impulzy pre firemnú filantropiu spoločnosti Orange Slovensko, ale umožní aj prístup ku globálnemu know-how Orange Foundation s viac ako 20-ročnými skúsenosťami.

Slovnaft – Talenty novej Európy

Spoločnosť SLOVNAFT, a.s. a Stredoeurópska nadácia (CEF) v septembri vyhlásia už 3. ročník programu s názvom Talenty novej Európy. Doteraz Slovnaft spolu s CEF-om rozdelili granty v celkovej výške 132 tisíc € medzi šesť desiatok najtalentovanejších detí z celého Slovenska. Cieľom programu Talenty novej Európy je identifikovať a podporiť najtalentovanejších mladých umelcov, vedcov a športovcov vo veku 8 až 20 rokov formou finančného grantu v záujme ďalšieho rozvoja ich nadania.

Letná univerzita zodpovedného podnikania

Už je takmer pravidlom, že v letnom prázdninovom období pokračuje vzdelávanie voľnejšou, zábavnejšou a často oveľa zaujímavejšou formou v rámci letných škôl, univerzít, kreatívnych ateliérov. V oblasti zodpovedného podnikania podobné „letné vzdelávanie“ už takou samozrejmosťou nie je, veď celkovo vzdelávanie v oblasti zodpovedného podnikania na univerzitách a vysokých školách v Slovenskej republike v súčasnosti je takmer „na bode mrazu“.

Ako v každej oblasti ľudského konania, aj tu sa potvrdila pravda: ak sa stretne kreatívny, invenčný a flexibilný tím odborníkov, podarí sa zrealizovať projekt predovšetkým prospešný pre zainteresované strany, inovatívny a veľmi perspektívny do budúcnosti. V spolupráci Fakulty podnikového manažmentu Ekonomickej univerzity v Bratislave, Nadácie Pontis, vybraných podnikov Business Leaders Forum a niekoľkých ďalších inštitúcií sa uskutočnila Letná univerzita zodpovedného podnikania v dňoch 1.7. – 14. 7. 2009 v anglickom jazyku.

Výber účastníkov – študentov bol náročný. Letnú univerzitu zodpovedného podnikania úspešne ukončilo 11 študentov z Fakulty podnikového manažmentu, Obchodnej fakulty, Fakulty hospodárskej informatiky a jedna macedónska študentka.

Počas 10 dní účastníci absolvovali 17 prezentácií v podnikoch, čo bola výborná príležitosť navštíviť priamo centrály podnikov a inštitúcií na Slovensku a tak viac vnímať ich autenticitu.

Pilotný projekt Letná univerzita zodpovedného podnikania hodnotíme veľmi pozitívne, i keď boli badať rozdiely v úrovni prezentácií expertov z podnikov a inštitúcií, ale i rozdielna úroveň odborných

vedomostí a jazykovej zdatnosti študentov. Podľa kladných vyjadrení zainteresovaných strán bol projekt jednoznačne pozitívnym príspevkom pre rozšírenie potenciálu aktuálnych vedomostí študentov o zodpovednom podnikaní a veľmi naliehavou výzvou do ďalšej spolupráce v najbližšej budúcnosti v tejto oblasti – nielen počas prázdnin, ale priebežne počas celého akademického roka.

Vďaka účasti na Letnej univerzite zodpovedného podnikania sme mali príležitosť navštíviť centrály členov BLF a spoznať tak tých najlepších odborníkov na problematiku CSR na Slovensku. Prednášky špecialistov na CSR mi poskytl množstvo zaujímavých informácií, ktoré istotne ďalej využijem pri písaní svojej diplomovej práce, ako aj v ďalšom štúdiu.

Natália Lengyelová
študentka

Veľmi oceňujeme snahu vysokoškolských profesorov vzdelávať mladých ľudí aj v oblasti zodpovedného podnikania. Cítíme, že táto oblasť je na Slovensku ešte stále v plienkach. Pritom je to jedna z kľúčových aktivít firmy, pretože ak nepodniká zodpovedne, nemôže dosahovať dlhodobú prosperitu.

Petra Hrnčiarová
T-Mobile Slovensko, a.s.

Ing. Mgr. Gabriela Dubcová, PhD.
Prodekan FPM EU
v Bratislave

Banka si cení každú spätnú väzbu z prostredia, v ktorom pôsobí. Obzvlášť ak ide o dialóg s nastupujúcou generáciou, ku ktorej by mala pristupovať zodpovedne ktorákoľvek firma či verejná inštitúcia. Udržateľný rast postavený na zodpovednom podnikaní je predsa v zaujme nás všetkých.

Branislav Cehlárik
Citibank

Európsky týždeň mobility

V týždni od 16. do 22. septembra sa každoročne koná Európsky týždeň mobility (ETM). Vo viac ako 2000 mestách po celej Európe sa konajú rôzne podujatia zamerané na zvyšovanie povedomia obyvateľov a zamestnancov firiem v meste o vplyve dopravy na klimatické zmeny a na kvalitu života v meste. Ide o viac ako iba krátkodobú kampaň. Podujatie začalo svoju históriu v roku 2002, pričom každý rok je zameraný na určitú tému, napr. rok 2006 – Klimatické zmeny, rok 2007 – Ulice pre ľudí, rok 2008 – Čistejšie ovzdušie pre všetkých. Tento rok sa Európsky týždeň mobility zameriava na Zlepšenie klímy v mestách.

- Počet 200 miliónov obyvateľov v 37 krajinách, ktoré sa zúčastnili ETM v roku 2006, stúpol na 220 miliónov obyvateľov v 39 krajinách a okrem Európy sa iniciatíva rozšírila do mnohých ďalších častí sveta.
- V roku 2006 sa zaviedli v priemere 2,4 trvalé opatrenia na mesto; tento počet vzrástol v roku 2008 na 3,65 trvalých opatrení.

Z krajín V4 sa tento rok zaregistroval na ETM uvedený počet miest a obcí:

Česká republika:	98
Poľsko:	232
Maďarsko:	111,

pričom Budapešť je minuloročným víťazom ETM

Na Slovensku sa tento rok zaregistrovali štyri mestá: Bratislava, Košice, Prešov a Žilina

Čo je cieľom ETM

Cieľom je poukazovať na problémy spojené so zvyšujúcou sa mestskou automobilovou dopravou a prijatím opatrení zlepšovať kvalitu života Európanov v mestách. Medzi najväčšie negatívne vplyvy motorovej dopravy v mestách patrí zhoršovanie kvality ovzdušia, zvyšovanie miery hluku, redukcia životného priestoru, rastúca úmrtnosť a úrazovosť a nízka efektivita prepravy spojená s problémami s parkovaním a dopravnými zápchami.

Od predstaviteľov miestnych orgánov sa očakáva zavádzanie trvalých systémov podporujúcich udržateľnosť dopravy, ako sú napr.:

- vytvorenie zón s obmedzením premávky alebo zón bez áut
- zavedenie programov na obmedzenie rýchlosti
- budovanie a vylepšovanie cyklistickej siete a príslušných zariadení

- zavádzanie nových ekologických autobusov
- diskusie, výstavy, kvízy, prednášky o udržateľných formách dopravy, klimatických zmenách atď.

(Viac informácií nájdete na http://www.euro.who.int/transport/modes/20021009_1)

Ako je to v Európe a u susedov

Každý rok pribudnú do európskeho vozového parku viac ako tri milióny nových áut. Mestá a obce čelia problému rastúcej prepravy osôb a preto sa do kampane ETM každý rok zapája viacej miest a obcí.

- V roku 2006 sa na Európskom týždni mobility zúčastnilo viac ako 1 300 miestnych orgánov, v roku 2007 to bolo vyše 2 020, v roku 2008 vyše 2 100.

Čo sa chystá tento rok?

V Bratislave sa v rámci ETM bude konať viacero aktivít. V centre bude jazdiť historický trolejbus. Program pre deti zahŕňa netradičné tvorivé dielne, súťaže v kreslení na tému „Deň bez áut očami detí“. V piatok sa bude konať prednáška a diskusia pre širokú verejnosť na tému Nosný dopravný systém v Bratislave,

Prídeš peši? Neverím.

16. - 22. september Európsky týždeň mobility 2009
22. september Deň bez áut

v pondelok na tému Cyklotrasy bez hraníc. V sobotu je pre rodiny pripravený bohatý program na Partizánskej lúke, ako napríklad člňkovanie, lanové centrum, jazda na koňoch, prehliadka kynológie a hipológie Mestskej polície Bratislava. V sobo-

tu sa tiež bude konať Bratislavský nočný beh (Bratislava Night Run). V utorok na Deň bez áut bude MHD zadarmo a Viedenská cesta sa v tento deň zmení na veľké športovisko. V utorok sa bude konať aj bratislavain-line – bonusová jazda Bratislavou

na kolieskových korčuliach a tentoraz výnimočne aj na bicykloch.

Beata Hlavčáková

Viac informácií o ETM:
www.mobilityweek.eu

Ekologicky – každý deň v inom aute

Predstavte si, že každý týždeň máte k dispozícii iný model auta a stojí vás to menej ako starostlivosť a jazda na vašom vlastnom jedinom modeli. Cez svoj iPhone zistíte, kde je zaparkované najbližšie auto. Prídete, členskou kartou ho otvoríte, prepravíte sa a opäť ho zaparkujete na vyhradenom parkovisku. Máte pocit, že toto je úryvok zo seriálu Knight Rider?

Odborníci odhadujú, že cena dopravy prudko vzrastie. Na dennom poriadku sú kolóny, v mestách niet kde parkovať. Do toho prichádza hrozba globálneho otepľovania. Jedným z východísk môže byť aj tzv. carsharing alebo carpooling.

História

Prvé zmienky o zdieľaní áut pochádzajú z roku 1948. Prvé projekty sa rozbehli v Európe v Zürichu; vo Francúzsku v 70. rokoch existoval dva roky projekt ProcoTip. Oveľa úspešnejší bol amsterdamský projekt Witkar. Rozmach projektov nastal v 80. a 90. rokoch: v Nemecku, Švajčiarsku, Nórsku a neskôr aj v Kanade, v americkom Bostone, Portlande a v roku 2003 aj v Austrálii.

Kto sú svetoví hráči?

Najväčšou spoločnosťou, ktorá ponúka služby carsharingu, je Zipcar. V súčasnosti firma poskytuje služby v 50 mestách vrátane Londýna, Toronta, New Yorku. Prudký nárast členov znamenala v posledných rokoch: z 5000 v roku 2003 na 300 000 v roku 2009. Firmu založila charizmatická Američanka Robin Chase. Kým táto zakladajúca majiteľka v komunikácii so

Carsharing

Ide o model požičania auta na krátku dobu, napríklad hodinu. Firmy ponúkajúce túto možnosť majú vytvorenú sieť stanovišť po celom meste, kde sú autá k dispozícii. Carsharing sa propaguje ako doplnok alternatívnej dopravy (mestská hromadná doprava, bicykle, chôdza) pre špeciálne prípady, kedy človek auto potrebuje – napr. prevoz nábytku a podobne.

Prečo carsharing?

Carsharing má pozitívne sociálne, ekologické aj ekonomické dopady. Mnohé firmy ponúkajú ekologické modely elektrických áut, ale aj autá špeciálne upravené pre handicapovaných, napr. vozíčkarov. Pozitívom je aj to, že je menej zaparkovaných a nepoužitých áut na uliciach. Štúdie ukazujú, že pre ľudí, ktorí nejazdia denne alebo najazdia menej ako 10 000 km ročne, sa vyplatí viac ako mať vlastné auto.

Carpooling

Princípom carpoolingu alebo ride-sharingu je, že cestujete svojím autom alebo autom iného človeka a o náklady na cestu sa podelíte.

Prečo carpooling?

Pozitívom je, že sa šetrí financie a redukovávajú emisie CO₂. Navyše sa zdôrazňuje sociálny aspekt. Ľudia si nájdu nových známych, utužia existujúce priateľstvá a pracovné vzťahy.

zákazníkmi zdôrazňovala najmä environmentálne a sociálne vplyvy dopravy, súčasný majiteľ prezentuje Zipcar predovšetkým v spojení so značkami áut, ktoré majú členovia k dispozícii. Zipcar bol prvý raz ziskový v roku 2008. Autá sú často využité aj ako

reklamné nosiče, aby zvýšili ziskovosť projektu. Službu carsharingu začali ponúkať aj klasické autopožičovne, napríklad Hertz.

Carsharing v číslach

V súčasnosti existuje asi

200 organizácií a viac ako 1000 miest, kde nájdete službu carsharingu. V počte firiem vedie v Európe Francúzsko, kde takýchto projektov nájdete 20. Za ním nasleduje Veľká Británia, kde takéto služby ponúka 12 firiem. V susednom Rakúsku funguje jedna – DenzelDrive.

Elektrický carsharing

Mesto Paríž plánuje do roku 2011 spustiť program Autolib, v rámci ktorého bude v Paríži a okolí k dispozícii 4000 elektrických áut. Projekt nadväzuje na podobný systém prenájmu mestských bicyklov v Paríži. Paríž by sa tak stal jediným mestom na svete, ktoré by ponúkalo službu carsharingu v takom rozsahu.

O tom, ktorý model auta bude vybraný, nie je rozhodnuté. Hoci na svete už existuje niekoľko modelov elektrických áut, žiaden z nich nie je vyrábaný masovo. V prípade, že sa projekt zrealizuje, viditeľne pomôže dopravnej situácii v Paríži a zredukuje emisie CO₂ až o 22 000 ton ročne.

Váš virtuálny autostop

Američanka Robin Chase firmu Zipcar predala a v roku 2008 založila nový projekt GoLoco, ktorý má zaistiť, že sa preprava stane lacnejšou, zábavnejšou a ekologickejšou. Ide o projekt tzv. carpoolingu resp. ride-sharingu. Funguje cez online aplikáciu, ktorá premieňa sociálnu sieť na sieť dopravnú. Faktom totiž je, že ľudia chodia zväčša v aute sami.

Štúdie ukazujú, že priemerný Američan minie 18 % svojho príjmu na auto. Ak sa pozrieme na príjmy najchudobnejších Američanov, vidíme, že až 30 % z ich rozpočtu ide na zabezpečenie

mobility pomocou auta. Projekt GoLoco motivuje ľudí k šetreniu peňazí i k redukcii emisií CO₂.

Ako to funguje?

Projekt je postavený na predpoklade, že nik nechce cestovať s ľuďmi, ktorých nepozná. Preto aplikácia funguje na princípe rôznych skupín. Aplikácia ponúka, aby sa ľudia spojili so svojimi susedmi, kolegami, spolužiakmi, známymi svojich známych. Môžete si pozrieť profil človeka, s ktorým spoločne budete cestovať do mesta, školy, nákupného centra.

Ak sa rozhodnete pre spolujazdca, tento samozrejme hradí časť nákladov na cestu. Aplikácia GoLoco ponúka výpočty a sadzby

spolu so systémom, ktorým môžete platbu uhradiť. Samotná registrácia do aplikácie je zdarma a firma si strháva 10 % z každej platby, ktorá sa uskutoční v rámci systému. Projekt je ekologicky ladený a účastníci dostávajú každý mesiac výpis, koľko emisií CO₂ ušetrili tým, že namiesto viacerých áut použili jedno.

Vplyvy carsharingu

Prieskum profesora Roberta Cervera z Kalifornskej univerzity a mnohé iné prieskumy ukazujú, že 30 percent domácností, ktoré začali používať služby carsharingu, predalo auto alebo si jeho kúpu rozmysleli. V týchto rodinách začali oveľa viac používať bicykel a chodiť pešo.

Služby nútia ľudí zamyslieť sa, či sa oplatí míňať peniaze, ktorými treba zaplatiť za jazdu. Zaujímavým psychologicko-sociologickým účinkom je, že služba rúca u ľudí syndróm vlastníctva. Inšpiruje ľudí zamyslieť sa, či chcú vlastniť auto alebo byť mobilní.

Janka Ružická

Sme spoločnosťou, ktorá je extrémne závislá od automobilovej dopravy. Musíme sa oslobodiť. Dnešný stav nie je udržateľný pre nás ani naše životné prostredie.

Robin Chase,
zakladateľka projektov Zipcar
a GoLoco

Autom, lietadlom či vlakom?

Správať sa zodpovedne k prírode je veľmi dôležité. Nie každý je však ochotný vzdať sa auta a chodiť do práce pešo, na bicykli či autobusom. Je však mnoho takých, ktorí inú možnosť ako cestovať autom nemajú. Či už je to z dôvodov nedostupnosti iných prostriedkov dopravy pri väčších vzdialenostiach alebo napríklad nutnosti voziť deti do škôlky. Ako sa teda správať ekologicky a pritom využívať výhody auta?

Eko-jazda

Eko-jazda je taký spôsob riadenia vozidla, aby sme spotrebovali pri jazde čo najmenej paliva, ušetrili tým emisie CO₂ a v konečnom dôsledku aj svoju peňaženku. Ako teda jazdiť a pritom šetriť?

Pri jazde v meste je z tohto hľadiska výhodnejšia automatická prevodovka. U nás zatiaľ nie je veľmi populárna, ale napríklad v USA sa montuje do väčšiny áut. Automatika zariadi, aby sa pri každej rýchlosti zaradil správny prevodový stupeň, ktorý je v danej chvíli najvýhodnejší z hľadiska výkonu a spotreby. Avšak väčšina z nás nebude meniť auto kvôli tomu, že má manuálne riadenie. Preto je čas na iné opatrenia. Jednou z možností, ako sa dá najviac ušetriť, je eko-jazdenie (ang. eco-driving). Ide o také jazdenie, pri ktorom sa snažíme vypínať motor, ak vozidlo stojí, dodržiavať konštantnú rýchlosť vozidla, pomalšie zrýchľovať a menej brzdiť. Ak napríklad zastavíte vozidlo na križovatke a viete, že budete stáť viac než 20 sekúnd, viac sa oplatí motor vypnúť a potom ho znovu naštartovať ako nechať ho po celý čas bežať. Pri rozjazde je potrebné sa rozbiehať tak, aby pneumatiky neprešmykovali a postupne sa pomocou pridávania plynu a preradaovania prepracovať na požadovanú maximálnu povolenú rýchlosť v oblasti. Ak vidíme

pred sebou prekážku, kolónu alebo ak pred nami vo vzdialenosti zasvieti červená, už nepridávame plyn, ale ani nevyraďujeme rýchlosť. Necháme vozidlo so zaradeným prevodovým stupňom postupne dôjsť na miesto zastavenia. Šetríme tým životné prostredie a svoje financie. Vozidlo idúce so zaradenou rýchlosťou, avšak bez prídania plynu, spotrebuje menej paliva ako vozidlo idúce „navoľno“ a brzdy vydržia dlhšie. Každý, kto si niekedy dal opravovať brzdy, vie, že to nie je lacná záležitosť. Takýmto spôsobom jazdy sa znižuje aj úroveň prašnosti na cestách.

Zároveň platí – čím nižšia rýchlosť, tým menej znečistenia sa uvoľní do ovzdušia. Eko-jazdou sa samozrejme znižuje aj miera hlučnosti. Plynilo jazdiace autá nie sú také rušivé pre svoje okolie. Všetci poznáme autá s „tuningom“ (špeciálnymi úpravami), ktoré sú často upravované s dôrazom na maximálnu hlučnosť.

Ak by takto „hučali“ všetky vozidlá, mohli by sa ľudia žijúci a pracujúci v meste „zblázniť“ od hluku. Avšak legislatívna úprava hlučnosti vozidla zatiaľ u nás neexistuje. Opačným „extrémom“ sú hybridné alebo dokonca čisto elektrické vozidlá, ktoré vydávajú omnoho nižší hluk. Tým sú však paradoxne nebezpečnejšie pre nevidiacich chodcov, ktorí sa riadia aj podľa sluchu. Hybridné vozidlá sú také,

ktoré využívajú elektrickú energiu ako primárny zdroj pohonu.

V prípade, že sa elektrina minie, nastupuje klasický spaľovací motor. Elektrický motor funguje na princípe nabíjania batérií. Motor si nabijete doma zo siete, na špeciálnych parkovacích miestach vybavených príslušným zariadením, ale aj počas jazdy. Ako? Využíva sa energia, ktorá vzniká pri brzdení. Táto energia postupne nabíja batérie umiestnené priamo vo vozidle. Spotreba hybridných vozidiel je veľmi nízka – na úrovni 1,4 až 1,8 l/100km – a množstvo emisií CO₂ je pod hranicou 100 g/km. Asi najznámejším hybridom na trhu je Toyota Prius, na ktorej sa vozia aj také hviezdy ako Leonardo DiCaprio, Sting, Tom Hanks či Robin Williams. Aj oni si uvedomujú, že žijeme na planéte, ktorá má obmedzené zdroje.

Preto ak už nemôžeme úplne vylúčiť používanie auta, snažme sa, aby sme ho používali takým spôsobom, ktorý je najviac šetrný k životnému prostrediu.

Lietadlom?

Podobná situácia je aj v doprave lietadlami. Hoci lietadlá prepravujú veľké množstvo cestujúcich, spotrebujú pritom obrovské množstvá paliva, ktorého spaľovaním sa vyprodukuje veľké množstvo emisií. Palivo tvorí významnú časť ceny letenky, preto sa aj letecké spoločnosti snažia prepravu zefektívniť. I v tejto oblasti zaznamenávame pokrok.

Spoločnosť Boeing už predstavila nový typ lietadla – 787 Dreamliner, ktoré spotrebuje až o 20 % menej paliva ako porovnateľné lietadlá. Umožnilo to hlavne použitie nových materiálov na konštrukciu lietadla. Tieto nové časti sú ľahšie

a preto je potrebné menšie množstvo energie na vzlet lietadla a jeho udržanie vo vzduchu. Alternatívou leteckej dopravy sa ale v súčasnosti stáva aj železnica.

Vlakom?

Vlak je in. A nielen pre ľudí, ktorí nechcú cestovať autom alebo lietadlom z ekologických dôvodov. Často je vlak najrýchlejším spôsobom, ako sa dostať z mesta A do mesta B. Vlakové stanice sú väčšinou v centre mesta, nie je potrebné byť tam dve hodiny pred odletom, nie je nutné prejsť množstvom kontrol.

Najznámejším príkladom spojenia dvoch miest rýchlovlakmi je pravdepodobne Londýn a Paríž. Kanálom popod Lamanšský prieliv denne prechádza viacero vlakov, ktoré cestujúcich privezú z centra Londýna do centra Paríža za niekoľko hodín.

Jednotlivé štáty si budujú vlastné rýchlodráhy – napríklad známe TGV vo Francúzsku či Hikari v Japonsku. V Číne je dokonca postavená a spozajzdená dráha Maglev – rýchlolaku, ktorý ako keby plával na magnetickom poli (znižuje sa tým trecia sila). V Európe sa začalo s výstavbou prepojení jednotlivých metropol rýchlodráhou. Linka z Paríža by mala viesť až do Bratislavy. Zostáva už len veriť, že sa projekt nakoniec podarí úspešne dokončiť.

Na Slovensku pokračuje modernizácia železničnej trate. V konečnej fáze by mali byť rekonštruovanou traťou spojené Košice s Bratislavou a vlaky by po nej mohli prenávať rýchlosťou až 160 km/hod, čiže rýchlejšie ako autá po diaľnici.

Michal Kišša

zodpovednepodnikanie.sk

Nový portál www.zodpovednepodnikanie.sk funguje už od polovice júla. Prináša najnovšie informácie z oblasti zodpovednosti v podnikaní. Nie je však určený len odborníkom či ľuďom, ktorí sa téme venujú z profesionálneho hľadiska. Prináša aj články, ktoré majú ambíciu osloviť aj laickú verejnosť a oboznámiť ju so základmi takéhoto podnikania a s tým, že by ho mali od firiem vyžadovať.

Portál je rozdelený na dve základné časti. Statická časť má za úlohu vzdelávať. Venuje sa jej ľavá strana webovej stránky. Návštevníci tu nájdu informácie o tom, čo je zodpovedné podnikanie, kto sú „stakeholders“, čo je „cause-related marketing“, aké druhy filantropie poznáme, prečo je dôležitá dlhodobá spolupráca s partnermi a čo prináša firme angažovanosť zamestnancov v komunite. V tejto časti webovej stránky si návštevníci môžu prezrieť aj krátky popis portálu či oboznámiť sa s jeho partnermi. Zaujímavou technickou novinkou je týždenný sumár článkov, ktorý čitateľom šetrí čas a umožňuje im dostávať pravidelne do svojej e mailovej schránky výpis všetkých článkov, ktoré boli za posledný týždeň uverejnené. Poslednou statickou časťou je krátky zoznam organizácií, ktoré sa venujú zodpovednému podnikaniu, spolu s ich krátkymi profilmi. Samozrejmosťou je aj kalendár, v ktorom je možné prehľadne sa orientovať v podujatiach, ktoré sa uskutočnia v najbližšom období – nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.

Druhou funkciou portálu je informovať – a čo možno najaktuálnejšie. Do prehľadných kategórií sú na hornej lište rozčlenené aktuality. Prvá časť – aktuality – ponúka zhrnutie všetkých nových správ zo všetkých kategórií. Je aj vstupnou bránou, cez ktorú čitatelia najčastejšie

Stránka zodpovednepodnikanie.sk prináša najčerstvejšie aktuality z oblasti zodpovedného podnikania.

zodpovednepodnikanie.sk

Aktuality Blogy Podujatia / Konferencie Príležitosty Reporty ZP na Slovensku a vo svete Vzdělávajte

o zodpovednom podnikaní
Organizácie venujúce sa ZP
O projekte a partneri projektu
Týždenný sumár článkov

August 2009

Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Generálny partner
Slovnaft

Aktuality

Rekordná návštevnosť portálu zodpovednepodnikanie.sk
Počas minulého týždňa sme zaznamenali rekordnú návštevnosť nášeho portálu. Je to najmä vďaka blogu Pavla Hricu - Príchod nových filantropov. [Čítať viac >](#)

Deň zodpovedného podnikania
V septembri sa vo Viedni opäť uskutoční Deň zodpovedného podnikania. Stretnú sa tu najväčší odborníci v tejto oblasti z celého Rakúska. Konferencia je zameraná na výmenu know-how. [Čítať viac >](#)

Eko - vodičák
Malé zmeny v štýle jazdy môžu značne znížiť spotrebu paliva a emisie CO₂. Prínos je pre motoristov i životné prostredie. Pozrite si aj video o ekologickom spôsobe riadenia vozidla. [Čítať viac >](#)

Kulinársky talent mládeže
Keď mal Victor Angeles 12 rokov, s radosťou pomáhal mame pripravovať raňajky z varených vajec, banánov a ďalších pokrmov charakteristických pre Dominikánsku republiku. Teraz má Victor 19 a svoje kulinárske umenie využil na to, aby porazil ostatných súťažiacich v kuchárskej súťaži. [Čítať viac >](#)

Pavel Hrica - Príchod nových filantropov
Byť bohatý môže byť fajň. Ale môže to byť aj osobný problém. Čo ešte dosahovať, keď som dosiahol všetko, čo som chcel, no spokojný so sebou stále nie som? [Čítať viac >](#)

vstupujú na portál. Prvou tematickou sekciou je časť s blogmi. Nebudú to však obyčajní blogeri. Blogy budú zverejňovať zástupcovia biznisu, mimovládnej sféry či vzdelávania. Medzi prvými svoje názory neváhal zverejniť Ignacio Jaquotot, prezident Business Leaders Fóra a predseda predstavenstva VÚB banky. Postupne sa k nemu pridávajú aj ďalšie osobnosti ako Pavel Hrica z Nadácie Pontis či Branislav Cehlárik zo Citibank (Slovakia). Sekcia blogy

je jednou z najčítanejších vôbec. Čítanosť blogu Pavla Hricu dosiahla viac než 1500 návštevníkov.

Ďalšou z dynamických sekcií je časť Podujatia / konferencie. Ako názov napovedá, dozviete sa tu o nových vzdelávacích podujatiach, ktoré sa venujú téme zodpovednosti v podnikaní. Sekcia je automaticky prepojená s kalendárom. Jednou z udalostí, ktoré sa budú už čoskoro konať, je Deň zodpovedného podnikania, ktorý sa

uskutoční v septembri vo Viedni.

Časť zameraná na prieskumy obsahuje najmä prieskumy z oblasti CSR – a to zo všetkých sfér, ktorých sa CSR dotýka. V súčasnosti môžete v sekcii nájsť napríklad prieskum o eko-výrobkoch a možnostiach výberu pre spotrebiteľov, ako aj prieskum spoločnosti IBM medzi 224 najväčšími spoločnosťami.

V sekcii Reporty nájdú čitatelia správy o zodpovednom podnikaní od slovenských a zahraničných firiem. Z nie príliš vysokého počtu slovenských reportov sú zatiaľ na stránke zverejnené najnovšie správy spoločností Orange Slovensko, VÚB banky a spoločnosti Holcim Slovensko.

Zatiaľ najobsiahlejšou časťou je sekcia ZP na Slovensku a vo svete, kde sú zverejnené všetky zaujímavosti z tejto oblasti, príklady úspešných projektov či aktuality zo Slovenska, slovenských firiem alebo zo sveta. Čitatelia sa môžu dočítať napríklad o novom paušále

Sekcia prieskumy ponúka rôzne štúdie týkajúce sa takmer každej časti zodpovednosti v podnikaní.

zodpovednepodnikanie.sk

Aktuality Blogy Podujatia / Konferencie Prieskumy Reporty ZP na Slovensku a vo svete Vzdelávanie

O zodpovednom podnikaní
Organizácie venujúce sa ZP
O projektoch a partneri projektu
Týždenný sumár článkov

August 2009						
Po	Ut	St	Št	Pi	So	Ne
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Generálny partner
Slovnaft

VI. medzinárodná konferencia o zodpovednom podnikaní a workshop Začíname so zodpovedným podnikaním

Prieskumy

Materstvo ničí platy žien

Ženy s deťmi zarábajú v Británii o 22% menej ako ich mužskí kolegovia. Približne 57% matiek s deťmi do 5 rokov pracuje, mužov 90%. Zadané ženy bez nezopatrnených detí zarábajú oproti mužom rovnakého stavu o 9% menej.

Čítať viac »

22% spotrebiteľov nevie rozoznať eko výrobok

22% amerických respondentov výskumu EcoPulse má problém v obchode určiť, či ide o „zelený výrobok“. Takmer 20% opýtaných sa pozrie na štítek produktu, aby zistilo, či je ekologický, 15% skúma jeho zloženie.

Čítať viac »

IBM - prieskum 224 globálnych firiem

Najnovší výskum spoločnosti IBM ukázal, že firmy chápu potrebu trvalo udržateľných stratégií rozvoja, avšak len málo z nich si v tejto oblasti stanovilo ciele a snaží sa ich naplňať. Prieskum bol vykonaný v roku 2008 na vzorke 224 nadnárodných spoločností.

Čítať viac »

a telefóne od spoločnosti T-Mobile, o nemeckom meste bez áut alebo o tom, ako sa zodpovedne podniká vo Vietname.

Posledná sekcia sa venuje vzdelávaniu. Návštevníci v tejto

časti nájdú informácie o nových publikáciách a vzdelávacích kurzoch alebo sa dozvedia o novej iniciatíve Európskej komisie a Junior Achievement – *Tvoj svet, tvoj biznis*.

Stránka sa snaží ťažiť aj z nových technológií. Okrem už spomínaného týždenného sumáru článkov je možné nechať si zasieľať správy do Outlooku či Thunderbirdu systémom RSS. Články často obsahujú videá či vložené dokumenty vo formáte PDF, ktoré si môžu čitatelia prezeráť priamo na stránke. Novinkou je tiež profil stránky na sociálnej sieti Facebook. Fanúšikovia stránky na Facebooku sa o nových článkoch dozvedia do svojho profilu.

Čitatelia sa môžu stať fanúšikom stránky aj na sociálnej sieti Facebook.

zodpovednepodnikanie.sk

Nástenka Info Fotky Diskusie Udacity

zodpovednepodnikanie.sk Iba od fanúšikov

Webová stránka
www.zodpovednepodnikanie.sk je určená všetkým, ktorí majú záujem o aktuálne informácie o dianí v oblasti zodpovedného podnikania. Našou ambíciou bolo vytvoriť internetovú bránu do sveta zodpovedného podnikania.

Informácie
Založená: 2009

Fanúšikovia
6 z 21 fanúšikov Zobrazíť všetkých

Janka Monika Petr
Andrea Petra Renata

zodpovednepodnikanie.sk http://www.zodpovednepodnikanie.sk/zp-na-slovensku-a-vo-svete/rekordna-navstevnost-portaluzodpovednepodnikanie-sk/
Rekordná návštevnosť portálu zodpovednepodnikanie.sk
Zdroj: www.zodpovednepodnikanie.sk
Počas minulého týždňa sme zaznamenali rekordnú návštevnosť nášho portálu. Je to najmä vďaka blogu Pavla Hricu - Príchod nových filantropov.
13. 8. 2009, 1:12

zodpovednepodnikanie.sk http://www.zodpovednepodnikanie.sk/podujatia-konferencie/den-zodpovedneho-podnikania/
Deň zodpovedného podnikania
Zdroj: www.zodpovednepodnikanie.sk
V septembri sa vo Viedni opäť uskutoční Deň zodpovedného podnikania. Stretnú sa tu najväčší odborníci v tejto oblasti z celého Rakúska. Konferencia je zameraná na výmenu know-how.
13. 8. 2009, 3:12

zodpovednepodnikanie.sk http://www.zodpovednepodnikanie.sk/zp-na-slovensku-a-vo-svete/eko-vodicak/
Eko - vodičák
Zdroj: www.zodpovednepodnikanie.sk
Mali zmeny v štýle jazdy môžu značne znížiť spotrebu paliva a emisií CO2. Prínos je pre motoristov i životné prostredie. Pozrite si aj video o tom, ako šetriť životné prostredie pri nadeňí vozidla.

